

નિત્યકર્મ

અંદાજ

। સર્વ વેદોના દ્વિજોને ઉપયોગી ॥

॥ લઘુ નિત્યકર્મ ॥

દ્વિજોના હિતાર્થે પ્રકટ કરનાર
પુરુષોત્તમ ગોવિંદરામ ભટ્ટ.
સાણંદ. હાલ પાટડી આઠ માસ્તર.

“અકૃત્વા વૈદિકં નિત્યં પ્રત્યવાયી ભવેન્નરઃ ॥”
ભાવાર્થઃ—વેદપ્રતિપાદિત સંખ્યાવંદનાદિ નિત્યકર્મ નહિ
કરીને દ્વિજ પાપરૂપ દોષને પામે છે.

પહેલી અવૃત્તિ, પ્રતિ ૧૦૦૦.
“નિર્મળ” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ.—અમદાવાદ.

શાકે ૧૮૩૦. સંવત ૧૯૬૫. ખ્રીસ્તાબ્દ ૧૯૦૮.

૨૩૮૧

સર્વ વેદોના દ્વિજ્ઞેને ઉપયોગી લઘુ નિત્યકર્મ.

અનુક્રમણિકા.

વિષય.	પૃષ્ઠાંક.
ઉષ્ણોદક સ્નાનવિધિ	૧
ભસ્મનાં ત્રિપુંડ્રો વિધિ	૨
સંખ્યાપ્રયોગ	૨
પ્રાતહોમ... ..	૬
સાયંહોમ.	૮
નિસદાન... ..	૮
શ્રીગુરુપૂજન.	૬
બ્રહ્મયજ્ઞવિધિ	૧૧
તર્પણપ્રયોગ	૧૨
શિવપૂજનવિધિ... ..	૧૩
વૈશ્વદેવપ્રયોગ	૧૪
ભોજનવિધિ	૧૬
ગૌણસ્નાન	૧૭
સૂતકર્મા સંખ્યા કરવાનો વિધિ	૧૮
સાયંકાળ.	૧૮
યજ્ઞોપવીત ધારણ પ્રયોગ	૧૯

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૭૮૧ . વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ લઘુનિત્યક્રમ

વિષય ૫૨: ૪૬

૫૨: ૪૨

૨૬૮૧.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ

॥ શ્રીસદ્ગુરુર્વિજયતે તમામ્ ॥

॥ સર્વ વેદોના દ્વિજોને ઉપયોગી લઘુનિત્યકર્મ ॥

પ્રાતઃકાલમાં ઉઠી પોતાના ઇષ્ટદેવનું ધ્યાન તથા પોતાના સદ્ગુરુશ્રીએ ઉપદેશ કરેલા ઇષ્ટમંત્રનો દશ વાર જપ કરી, પૃથ્વીને બે હાથ જોડી પગે લાગી, સંધ્યામાંથી નીચે ઉતરી, ગુરુજનોને વંન કરી, પછી આંખો ધોષ, કાગળા કરી, મળ-મૂત્રનો ત્યાગ કરવા જવું. પછી માટી તથા જળથી હાથ-પગ ધોષ, કાગળા કરી, ચોખ્ખ વૃક્ષનું ખાર કે દશ આંગળ લાંબુ દાતણ એક સ્થળે બેસીને કરવું. ચારપછી શ્રીસૂર્યને પગે લાગવું. પછી ઘેર સ્નાન કરવું હોય તો નીચેપ્રમાણે કરવું.—

॥ ઉષ્ણોદકસ્નાનવિધિ ॥

ઘેર જિના જલતડે નહાવું; ટાઢાથી નહિ. પાત્રમાં પ્રથમ થોડું ટાડું પાણી લઈ તેમાં બીજું પોતાને જોઈએ તેવું ગરમ જળ રેડવું. ટાડું પાણી લેતાં તીથોની ભાવના કરવી. પછી પૂર્વ કે ઉત્તર દિશા બણી મુખ રાખી બેસી, આચમન લઈ નીચેપ્રમાણે સંકલ્પ કરવો:—

અત્રાઘ પ્રાતઃસ્નાનમહં કરિષ્યે ।

સાર પછી ઐ શં નો દેવીરભિષ્ટય આપો મઘન્ટુ પો-
તયે । શં યોરમિલ્લવંતુ નઃ ॥ એ મંત્રથી તે જલ મંત્રી, ગંગા
નર્મદાઆદિ પવિત્ર નદિઓનાં નામ સ્મરણ કરતાં નહાવું. નહાયા પ-
છી આચમન લેવું. પછી શરીર લુંછી, ધોયેલું સુતરાઉ વસ્ત્ર અથ-
વા ઊનનું વસ્ત્ર પહેરવું.

॥ ભસ્મનાં ત્રિપુંડ્રનો વિધિ ॥

ડાળા હાથમાં થોડી ભસ્મ લઈ તેપર જમણો હાથ ઢાંકી-સં-
પુટ કરી, ઐ અગ્નિરિતિ ભસ્મ, વાયુરિતિ ભસ્મ, જલમિતિ
ભસ્મ, સ્થલમિતિ ભસ્મ, વ્યામેતિ ભસ્મ, સર્વે હ વા इदं
ભસ્મ મન ઇતાનિ ચક્ષુષિ ભસ્માનિ ॥ એ મંત્રવડે તે ભસ્મને
મંત્રી, તેમાં ઐ આપો ડ્યોતી રસોઽમૃતં બ્રહ્મ મૂર્ધ્નુવઃ સ્વરોમ્ ॥
એ મંત્રવડે થોડું જલ નાખી પછી બન્ને હાથની વચલી ત્રણ આં-
ગળીઓવડે તે ભસ્મને ઐ ત્ર્યંબકં યજામહે સુગંધિ પુષ્ટિવર્ધનમ્
। ડર્વારુકમિવ બંધનાન્મૃત્યોર્મુક્ષીય માઽમૃતાત્ ॥ એ મંત્ર બોલી
મસળવી. પછી તે શ્રીસૂર્યને બતાવી, એ ભસ્મવડે કપાળ, કંઠ,
હૃદય, ખભા, કાણીઓ, પડખાં, નાભી, પાંસળાં અને માથે ઐ નમઃ
શિવાય । એ મંત્રથી ત્રિપુંડ્ર (ત્રણ આડી રેખાઓ) કરવાં.

પછી ઉપર જણાવેલો ભસ્મ મસળવાનો ઐ ત્ર્યંબકં યજા-
મહે ॥ એ મંત્ર બોલી, રક્ષાક્ષત્રી માળા પહેરવી.

॥ અથ સંધ્યાપ્રયોગ ॥

હવે સંખ્યાનાં પાત્રો લઈ, પૂર્વ કે ઉત્તર દિશાભણી મુખ

રાખી સંધ્યા કરવા પવિત્ર (દર્લે અને તેનાપર બિનના) આસન-
પર બેસવું. સાંજની સંધ્યા કરવાના સમયે પશ્ચિમ દિશાબજી મુખ
રાખીને બેસવું. (સ્વસ્તિકાદિ આસન વાળીને બેસવું.)

પછી જમણા હાથની હથેળીમાં જળ લઇ, ડાબા હાથની
પહેલી આંગળી તેને અડાડી રાખી, તે જળ અંગૂઠાના મૂળ આગ-
ળથી ઓં મૂઃ પુનાતુ એ મંત્ર બજીને પીવું. પછી બીજવાર પણ
એજ પ્રમાણે જળ લઇને ઓં મુવઃ પુનાતુ એ મંત્ર બોલીને પીવું.
ત્રીજવાર પણ એજ પ્રમાણે ઓં સ્વઃ પુનાતુ એ મંત્ર બજીને પીવું.
એમ ત્રણ આયમન કરી જમણા હાથ ધોઇ નાખવો.

પછી ઓં । મૂર્ધ્નઃ સ્વઃ ઓં તત્સવિતુર્વરેણ્યં ભર્ગો દે-
વસ્ય ધીમહિ ધિયો યો નઃ પ્રચોદયાત્ ઓં ॥ એ ગાયત્રી
મંત્ર બોલીને શિખા બાંધવી.

તે પછી આ પ્રમાણે ત્રણ પ્રાણાયામ કરવાઃ—

પ્રથમ ડાબું નસકોરું ટચલી ને તેની પાસેની આંગળીથી દબા-
વી રાખી, એકવાર નીચેનો મંત્ર બજી રહેતાં સુધી બહારનાવાયુને
જમણે નસકોરેથી અંદર ખેંચવો; પછી અંગૂઠો દબાવી દમ બંને
નસકોરાં બંધ કરી એજ મંત્ર એક, બે, ત્રણ કે ચાર વાર બજી-
રહેતા સુધી રોકવો. તે વખતે ડોક નીચી નમાવવી. તે પછી જમણું
નસકોરું જમણા હાથના અંગૂઠાથી દબાવી રાખી, ડાબું નસકોરું ખુ-
લ્લું કરી ડોક ઉંચી લઇ પેટ બૂખ્યું કરી (સંકોચી) ધીમે ધીમે
એજ મંત્ર યથા શક્તિ વા બેવાર બોલતાં રોકેલો પવન બહાર કાઢ-
વો; તે પછી પાછો ડાબે નસકોરેથી એક મંત્ર બોલતાં બહારનો
વાયુ અંદર લેવો, પછી તે નસકોરું બંધ કરી પહેલાં જેટલી વાર

મંત્ર બોલી પવન રોક્યો હતો તેટલીજ વાર રોકવો. પછી જમણું નસકોરું ખુલ્લું કરી પ્રથમની પેઠે કેક ઉચી કરી તથા પેટ બૂખ્યું કરી એજ મંત્ર બે વાર બોલતાં રોકેલો પવન જલાર કાઢવો. આ એક પ્રાણાયામ થયો કહેવાય. એવા ત્રણ કરવા. પ્રાણાયામનો મંત્ર:—

ૐ મૂઃ ૐ મુવઃ ૐ સ્વઃ ૐ મહઃ ૐ જનઃ ૐ તપઃ
ૐ સત્યં ૐ તત્સવિતુર્વરેણ્યં ભર્ગો દેવસ્ય ધીમહિ ધિયો
યો નઃ પ્રચોદયાત્ ॥ ૐ આપો જ્યોતિ રસોઽમૃતં બ્રહ્મ મૂ-
ર્ધ્નિવઃ સ્વરોમ્ ॥

પછી જમણા હાથની હથેળીમાં કિંવા આયમનીમાં જળ રા-
ખી, નીચેપ્રમાણે બોલી સંકલ્પ કરવો:—

અત્રાઘ અમુકમાસે અમુકપક્ષે અમુકતિથૌ અમુક-
વાસરે મમોપાત્તદુરિતક્ષયાર્થં પ્રાતઃસંધ્યોપાસનમહં કરિષ્યે ॥

[જપોરની સંધ્યામાં પ્રાતઃસંધ્યોપાસનમહં કરિષ્યે ને બ-
દ્ધે મધ્યાહ્નસંધ્યોપાસનમહં કરિષ્યે અને સાંજની સંધ્યામાં સા-
યંસંધ્યોપાસનમહં કરિષ્યે બોલવું. અમુકને ઠેકાણે જે માસ, પક્ષ,
તિથિ કે વાર હોય તે બોલવાં.]

તેપછી બોળામાં અથવા અર્ધીઆમાં જળ લઈ, તેમાં ધ્યન,
અક્ષત તથા પુષ્પ મૂકી, ઉભા થઈ શ્રીસૂર્યનારાયણને અર્પણ
કર્યાની લાવનાથી નીચેનો મંત્ર બોલી ત્રણ વાર અર્ધ આપવા:—

ૐ । મૂર્ધ્નિવઃ સ્વઃ ૐ તત્સવિતુર્વરેણ્યં ભર્ગો દેવસ્ય ધી-
મહિ ધિયો યો નઃ પ્રચોદયાત્ ૐ ॥

[જપોરની સંધ્યામાં એક અને સાંજનીમાં ત્રણ અર્ધ આ-

પવા. પ્રત્યેક સમયે સંખ્યાનો કાળ વિતી મથો હોય તો પ્રાયશ્ચિત્તનિ-
મિત્તનો એક અર્થ વધારે આપવો.]

પછી બંને પગના આગલા ભાગપર-પંખપર ભાર આવે એમ
પાનીઓ ઉંચી રાખી ઉભા રહી, બંને હાથ ઉંચા કરી હથેળીઓ
શ્રીસૂર્યનારાયણસામી રાખી, નીચેના મંત્રો બણી તેમનું ઉપ-
સ્થાન કરવું.

ૐ । ઉદ્યં તમસસ્પરિ સ્વઃ પश्यन्त उत्तरम् । देवं देवत्रा
सूर्यमगन्म ज्योतिरुत्तमम् ॥ १ ॥ ॐ । उदु त्वं जातवेदसं
देवं वहन्ति केतवः । दृशे विश्वाय सूर्यम् ॥ २ ॥ ॐ । चित्रं
देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः । आप्रा
द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च ॥ ३ ॥
ॐ । तच्चक्षुर्देवहितं पुरस्ताच्छुक्रमुच्चरत् । पश्येम शरदः
शतं जीवेम शरदः शतं शृणुयाम शरदः शतं प्रब्रवाम शरदः
शतमदीनाः स्याम शरदः शनं भूयश्च शरदः शतात् ॥ ४ ॥

પછી સવારે ને બપોરે ઉભા રહીને બંને સાંજે બેસીને દશ
કિંવા એકસો ને આઠ વાર ગાયત્રી મંત્રનો જપ પરમાત્મામાં મન
રાખીને કરવો [દશ વાર જપ કરવો હોય તો આપ્રમાણે કરમા-
ળાથી કરવો.—અનામિકાનો વચ્ચેનો વેદો ૧, તેના મૂળ આગળનો
૨, કનિષ્ઠિકાના મૂળનો ૩, તેનો વચ્ચેનો ૪, તેના ટેરવા આગળનો
૫, અનામિકાના ટેરવા આગળનો ૬, મધ્યમાના ટેરવા આગળનો
૭, તર્જનીના ટેરવા આગળનો ૮, તેનો વચ્ચેનો ૯, અને તેના મૂળ
નો ૧૦. મધ્યમાના મૂળનો તથા મધ્યનો એ બે કરમાળાનો

મેરુ ગણાય છે માટે તે જપમાં લેવાય નહિ.]

તેપછી નીચેપ્રમાણે બોલી ઉત્તરસંકલ્પ મૂકી સંધ્યા પૂરી કરવી.

અનેન પ્રાતઃસંધ્યાચ્ચયેન કર્મણા ભગવાન્ શ્રીપરમેશ્વરઃ

પ્રીયતાં ન મમ ॥

[અપોરના સંધ્યાના ઉત્તરસંકલ્પમાં અનેન મધ્યાહ્નસંધ્યાચ્ચયેન કર્મણા અને સાંજની સંધ્યાના ઉત્તરસંકલ્પમાં અનેન સાયંસંધ્યાચ્ચયેન કર્મણા એમ બોલવું.

તે પછી પોતાના શ્રીગુરુ, દેવ અને બ્રાહ્મણને એ હાથ જોડી મરતક નમાવી પ્રત્યેકને એક એક નમસ્કાર કરવો.

॥ ઇતિ સંધ્યાપ્રયોગ ॥

॥ અથ પ્રાતર્હોમ ॥

સંધ્યા કર્યાપછી ઇચ્છા હોય તો નીચેપ્રમાણે પ્રાતર્હોમ કરવો. આ હોમ સૂર્યોદય પહેલાં કરવાનો છે.

ભૂમિપર ગોમય (ગાયનું જાણ) તથા જળવડે સત્તાવીશ આંગળ સમચોરસ લીંપી ચોખ્ખું મંડળ કરી, તેપર તાંબાના ટુંકમાં અગ્નિનું સ્થાપન કરવું.

તેપછી આચમનપ્રાણુચામ કરી, નીચેપ્રમાણે બોલી સંકલ્પ કરવો:—

અન્નાદ્ય પ્રાતરૌપાસનહોમં અમુકદ્રવ્યેણ કરિષ્યે ॥

પછી ડાબા હાથમાં ત્રણ સમિધ્ (આકડો, ખાખરો, ખેર,

અધેડો, પીંપળો, વડ, પીપર, ખીજડો, ઉમરો, દૂર્વા (ઘો) કે દર્ભ એમાંથી ગમે તેના દશ કે બાર આંગળ લાંબા, ટચલી આંગળી જેટલા જડા, હાલવાળા, જીવજંતુવિનાના ત્રણ સૂકા કડકા) રાખી તેમાંથી જમણા હાથવડે એક એક લઈને અગ્નિમાં હોમવા. પછી જમણા હાથમાં જળ લઈ તેની ઇશાન ખૂણાથી આરંભી ઇશાન ખૂણાસુધી પહોંચે એમ સવળી-અવળી ધારા કરી, ચંદનઆદિથી અગ્નિની પૂજા કરવી. પછી વાંસની ભુગમીથી અગ્નિને પ્રજવલિત કરી તેમાં નીચેના જે મંત્રો બણી ઘીવાળા ચોખા, દહીં અથવા જવથી જે આહુતિઓ આપવી:—[આ હોમમાં પહેલી આહુતિમાં સો, તે બીજીમાં એથી વધારે કણ લેવા.]

ॐ સૂર્યાય સ્વાહા । इदं सूर्याय न मम ॥ १ ॥

ॐ प्रजापतये स्वाहा । इदं प्रजापतये न मम ॥ २ ॥

તેપછી જે હાથ જોડી, નીચેનો મંત્ર બણી શ્રીસૂચનારા-યણતું ઉપસ્થાન કરવું.

ॐ विभ्राड्वृहत्पिबतु सोम्यं मध्वायुर्दधद्यज्ञपताववि
हुतम् । वातजूतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः पुपोष पुरुषा
विराजति ॥

પછી નીચેનો મંત્ર જોલી અગ્નિને નમન કરવું.

ॐ चतुर्भिश्च चतुर्भिश्च, द्राभ्यां पंचभिरेव च ।

हूयते च पुनर्द्राभ्यां, तस्मै यज्ञात्मने नमः ॥

પછી કુંડમાંથી બરમ લઈ લલાટઆદિ અંગોએ લગાડી, આ-ચમનીમાં જળ રાખી નીચે પ્રમાણે બેલી, તે જળ નીચે મૂકી પ્રા-

તર્હોમનું કર્મ શ્રીકૃષ્ણને અર્પણ કરવું.

અનેન પ્રાતરૌપાસનપરિચરણાલ્ચયેન કર્મણા ભગવાન્
યજ્ઞરૂપી શ્રીમહાવિષ્ણુઃ પ્રીયતાં ન મમ ॥

॥ ઇતિ પ્રાતર્હોમ ॥

॥ અથ સાયંહોમ ॥

સાયંહોમ કરનારે સાયંસંધ્યા કર્યા પછી, પશ્ચિમભણી મુખ રાખી
એસીને સૂર્યાસ્ત થયા પછી કરવો. તેના સંકલ્પમાં સાયમૌપાસનહોમં
અમુકદ્રવ્યેણ કરિષ્યે. એમ બોલવું. પહેલી આહુતિ ઐ અગ્નયે
સ્વાહા. હ્રદમગ્નયે ન મમ. એમ બોલીને આપવી તથા બીજી આ-
હુતિ પ્રાતર્હોમ પ્રમાણે મંત્ર બોલીને આપવી. ઉપસ્થાન ઐ સમાસ્ત્વા-
ગ્ન ઋતવો વર્ધયંતુ સંવત્સરા ઋષયો યાત્રિ સત્યા. સં દિવ્યેન
દીદિહિ રોચનેન. વિશ્વા આમાહિ પ્રદિશશ્ચતસ્રઃ ॥ એ મં-
ત્રથી કરવું. નમન પ્રાતર્હોમ પ્રમાણે કરવું. તે અર્પણ અનેન સાય-
મૌપાસનપરિચરણાલ્ચયેન કર્મણા ભગવાન્ યજ્ઞરૂપિ શ્રીમહાવિ-
ષ્ણુઃ પ્રીયતાં ન મમ ॥ એમ બોલીને કરવું.

॥ ઇતિ સાયંહોમ ॥

॥ નિત્યદાન ॥

આસનપર પૂર્વભણીના મુખે એસી, આચમન-પ્રાણાયામ કરી
દાન આપવાનો આપ્રમાણે સંકલ્પ કરવો:—

અત્રાઘ યથાશક્તિદાનમહં કરિષ્યે ।

પછી જે દાનનો સંકલ્પ કર્યો હોય તે યોગ્ય પાત્રને આપી દેવું.
તેપછી નીચેપ્રમાણે બોલી, ઉત્તરસંકલ્પ મૂકી કરેલું દાન શ્રીપ-
રમેશ્વરને અર્પણ કરવું:—

અનેન દાનેન શ્રીપરમેશ્વરઃ પ્રીયતામ્ ।

પ્રાતઃહોમ અને નિત્યદાન કર્યાપછી શ્રીસદ્ગુરુના લાડનોએ
નીચેપ્રમાણે શ્રીગુરુપૂજન કરવું.

॥ અથ શ્રીગુરુપૂજન ॥

આસનપર પૂર્વાભિમુખે બેસી, આચમન-પ્રાણાયામ કરી ની-
ચેપ્રમાણે સંકલ્પ કરવો:—

અત્રાઘ શ્રીસદ્ગુરુપૂજનમહં કરિષ્યે ।

તેપછી બે હાથ જોડી રાખી નીચેનો મંત્ર બહી જવો:—

ધ્યાનમૂલં ગુરોર્મૂર્તિઃ , પૂજામૂલં ગુરોઃ પદમ્ ।

મંત્રમૂલં ગુરોર્વાક્યં, મોક્ષમૂલં ગુરોઃ કૃપા ॥

તેપછી બે હાથ જોડી, આંખો મીચી, નીચેનો મંત્ર બહીતાં,
પોતાના શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્માના દિવ્ય સ્વરૂપને મનમાં ધારી, ધ્યાન
કરવું.

**ૐ જ્ઞાનરૂપાય વિશ્વહે ગુરુદેવાય ધીમહિ । તન્નો ગુરુઃ
પ્રચોદયાત્ ।**

તેપછી નીચેનો મંત્ર બોલી જળ મૂકવું:—

ૐ મૂર્ધુવઃ સ્વઃ શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્મને નમઃ । ધ્યાનં
સમર્પયામિ ॥

પછી ૐ મૂર્ધુવઃ સ્વઃ શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્મને નમઃ । એ
મંત્રથી કંમે આસન, પાદ, અર્ધ, આચમન, સ્નાન, વસ્ત્ર, ઉપવી
ત, ગંધ, પુષ્પ, ધૂપ, દીપ અને નૈવેદ્ય અર્પણ કરવાં. પછી નીચે
પ્રમાણે બોલી સ્તુતિ કરવી.

यस्य स्मरणमात्रेण, ज्ञानमुत्पद्यते स्वयं ।

सदैव सर्वसंपत्तिस्तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

તેપછી નીચેનો મંત્ર બોલી શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્માને ત્રણ
દંડવતપ્રણામ કરવા.

ॐ नमः सर्वहितार्थाय, जगदाधारहेतवे ।

साष्टांगोऽयं प्रणामस्ते, दीनत्वेन मया कृतः ॥

ૐ મૂર્ધુવઃ સ્વઃ શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્મને નમઃ નમસ્કારા-
ન્સમર્પયામિ ।

તેપછી નીચેપ્રમાણે બોલી ઉત્તરસંકલ્પ મૂકી પૂજન શ્રીસદ્-
ગુરુપરમાત્માને અર્પણ કરવું:—

अनेन पूजनेन श्रीसद्गुरुदेवः प्रीयताम् न मम ॥

॥ इति श्रीगुरुपूजन ॥

॥ અથ બ્રહ્મયજ્ઞવિધિ ॥

પૂર્વાભિમુખે આસનપર બેસી આચમન પ્રાણાયામ કરી નીચેપ્ર-
માણે સંકલ્પ કરવો:—

અત્રાઘ મહામાંગલ્યપ્રદે અમુકમાસે અમુકપક્ષે અમુક-
તિથૌ અમુકવાસરે ૐ તત્સત્પરમેશ્વરપ્રીત્યર્થં યથાશક્તિ-
બ્રહ્મયજ્ઞમહં કરિષ્યે ।

પછી પ્રણુન અને વ્યાહતિસહિત એક વાર ગાયત્રીમંત્ર બોલીને
નીચેના મંત્રો બોલવા:—

ૐ । ઇષે ત્વોર્જે ત્વા વાયવ સ્થ દેવો વઃ સવિતા પ્રા-
ર્પયતુ શ્રેષ્ઠતમાય કર્મણ આપ્યાયધ્વમધન્યા ઇન્દ્રાય ભાર્ગ પ્ર-
જાવતીરનમીવા અયક્ષ્મા મા વસ્તેન ઈશત માઘશંસો ધ્રુવા
અસ્મિન્ગોપતૌ સ્યાત વહ્નીર્યજમાનસ્ય પશૂન્પાહિ ॥ ૧ ॥
ૐ હિરણ્મયેન ધાત્રેણ સત્યસ્યાપિહિતં મુલ્લમ્ ॥ યોઽસાવાદિ-
ત્યે પુરુષઃ સોઽસાવહમ્ ॥ ૨ ૬ સ્વં બ્રહ્મ ॥

તેપછી નીચેપ્રમાણે બોલી બ્રહ્મયજ્ઞની સમાપ્તિ કરવી:—

અનેન બ્રહ્મયજ્ઞારુચેન કર્મણા ભગવાન્ શ્રીપરમેશ્વરઃ
પ્રીયતાં ન મમ ॥

॥ ઇતિ બ્રહ્મયજ્ઞવિધિ ॥

॥ અથ તર્પણપ્રયોગ ॥

દર્શાસનપર પૂર્ણાભિમુખે બેસી, આચમન પ્રાણાયામ કર્યાપછી નીચેપ્રમાણે સંકલ્પ કરવો:—

અત્રાઘ મહામાંગલ્યપ્રદે અમુકમામે અમુકપક્ષે અમુક-
તિથૌ અમુકવાસરે ૐ તત્સત્પરમેશ્વરપ્રીત્યર્થં દેવઋષિમનુ-
ષ્યપિતૃતર્પણમહં કરિષ્યે ॥

પછી નીચેના મંત્રો બણી દેવ, ઋષિ, તથા પિતૃઓના ઉદ્દેશે તલસહિત જળના વા એકલા જળના ત્રણ અંજલિ આપવા.

ૐ આબ્રહ્મસ્તંબપર્યંતં, દેવર્ષિપિતૃમાનવાઃ ।

તૃપ્યંતુ પિતરઃ સર્વે, માતૃમાતામહાદયઃ ॥

અતીતકુલકોટીનાં, સપ્તદ્વિપનિવાસિનામ્ ।

આબ્રહ્મભુવનાલ્લોકાદિદમસ્તુ તિલોદકમ્ ॥

પહેલો અંજલિ દેવતીર્થથી (જમણા હાથનાં આંગળાંના અ-
ગ્રભાગ ઉપર થઇને પાણી જળ એવી રીતે), બીજો મનુષ્યતીર્થથી
(ટચલી આંગળીના મૂળ આગળ થઇને પાણી જળ એવી રીતે)
અને ત્રીજો અંજલિ પિતૃતીર્થથી (અંગુડો તથા તેની જોડેની
આંગળી એ બેના મધ્યે થઇને પાણી જળ એવી રીતે) આપવો.
અંજલિઓનું જળ તરભાણામાં કિંવા પવિત્ર ભૂમિપર નાખવું.

પછી નીચેપ્રમાણે અર્પણનું ઉચ્ચારણ કરી તર્પણની સ-
માપ્તિ કરવી:—

અનેન યથાશક્તિદેવઋષિમનુષ્યપિતૃતર્પણાણ્યેન કર્મણા
પિતૃરૂપી જનાર્દનવાસુદેવઃ પ્રીયતાં ન મમ ॥

॥ ઇતિ તર્પણપ્રયોગ ॥

॥ અથ શિવપૂજનવિધિ ॥

પૂર્વ કે ઉત્તરભણીના મુખે આસનપર બેસી, ભસ્મનાં ત્રિપુંડ્ર
અને રુદ્રાક્ષ ધારણ કરી, આચમન-પ્રાણાયામ કરી નીચેપ્રમાણે
સંકલ્પ કરવો:—

અત્રાઘ મહામાંગલ્યપ્રદે અમુકમાસે અમુકપક્ષે અમુક-
તિથૌ અમુકવાસરે શ્રીસદાશિવપ્રીત્યર્થે શિવપૂજનં કરિષ્યે

પછી પવિત્ર જગથી ભરેલા પૂજના કળશની ચંદન-પુષ્પથી
પૂજા કરી, શ્રીશંકરનું ધ્યાન કરવું. તે પછી કળશમાંના જગથી
પૂજનસામગ્રીને તથા પોતાના શરીરને પવિત્ર થવાના ભાવથી ગાય-
ત્રીમંત્ર ભણીને પ્રોક્ષણ કરવું:—

તેપછી નીચેપ્રમાણે શિવપંચાક્ષરમંત્રથી શ્રીશંકરનું પૂજન કરવું.

ૐ નમઃ શિવાય । સ્નાનં સમર્પયામિ । સ્નાન કરાવવું.

ૐ નમઃ શિવાય । ગંધં સમર્પયામિ । ચંદન ચર્ચવું.

ૐ નમઃ શિવાય । પુષ્પાણિ સમર્પયામિ । ફૂલ અર્પણ કરવાં.

ૐ નમઃ શિવાય । ધૂપં સમર્પયામિ । ધૂપ અર્પણ કરવો.

ૐ નમઃ શિવાય । દીપં સમર્પયામિ । દીવો અર્પણ કરવો.

ૐ નમઃ શિવાય । નૈવેદ્યં સમર્પયામિ । નૈવેદ્ય ધરવું.

પછી એજ મંત્રથી આરતી, પ્રદક્ષિણા અને નમસ્કાર કરી, એજ મંત્રનો દશ, એકસો આઠ, કિંવા સહસ્ર (હજાર) વાર જપ કરી પોતાને કાંઈ શિવસ્તુતિના શ્લોકઆદિ આવડતું હોય તો તે બોલી સ્તુતિ કરી, નીચેપ્રમાણે બોલી ઉત્તરસંકલ્પનું જગ મૂકી પૂજા પૂરી કરવી.

अनेन पूजनेन श्रीसांबसदाशिवः प्रीयतां न मम ॥

॥ अथ वैश्वदेवप्रयोग ॥

સ્નાન કરી, ઘોયેલું અબોઠિયું પહેરી લીંપેલી પવિત્ર ભૂમિપર તાંબાનો કુંડ મૂકી તેમાં અગ્નિ પદારાવી, રાંધેલો ભાત અથવા કાચા ઘોયેલા ચોખામાં ધી નાંખી, તે એક પાત્રમાં લાવી કુંડની જમણી પાસ મૂકી, ગાયત્રીમંત્રથી તેનું પ્રોક્ષણ કરવું. પછી પૂર્વાભિમુખે બેસી આચમન પ્રાણાયામ કરી નીચેપ્રમાણે સંકલ્પ કરવો:—

अत्राद्य अमुकमासे अमुकपक्षे अमुकतिथौ अमुक-
वासरे श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं वैश्वदेवाख्यकर्माहं करिष्ये ।

પછી અગ્નિને વાંસની ભુંગળીથી પ્રજ્વલિત કરી, તેમાં અગ્નિ દેવ પધાર્યા; એવી ભાવના કરી તેમનું ૐ અમ્નયે નમઃ । એ મંત્રથી ચંદન, અક્ષત તથા પુષ્પવડે પૂજન કરવું.

પછી તે લાવી મૂકેલા ભાત અથવા કાચા ચોખાની જમણા હાથના દેવતીર્થથી એટલે આંગળાંનાં ટેરવાંથી નીચેના ચાર મંત્રો બ્રહ્મા ચાર-વાર આહુતિઓ તે અગ્નિમાં આપવી.

ૐ મૂઃ સ્વાહા ॥ ૧ ॥ ૐ મુવઃ સ્વાહા ॥ ૨ ॥ ૐ
સ્વઃ સ્વાહા ॥ ૩ ॥ ૐ મૂર્મુવઃ સ્વઃ સ્વાહા ॥ ૪ ॥

(એ દેવયજ્ઞ થયો.)

તેપછી કુંડ અને પોતાના વચ્ચેની પવિત્ર ભૂમિપર ૐ સર્વે-
ભ્યો ભૂતેભ્યો નમઃ । એમ બોલી દેવતીર્થથી એક બલિ (એક
આહુતિ જેટલું અન્ન) મૂકવો. (એ ભૂત યજ્ઞ.)

પછી દક્ષિણભણી મુખ કરી અપસવ્ય (જમણે ખભે જનો-
ધ) કરી પિતૃતીર્થથી એટલે જમણા હાથનો અંગૂઠો ને તજનીના
મધ્ય ભાગથી, મૂકેલા બલિથી દક્ષિણ ભાગમાં ૐ પિતૃભ્યઃ સ્વધા
નમઃ । એ મંત્ર ભણી એક બલિ મૂકવો. (એ પિતૃ યજ્ઞ.)

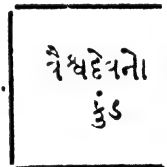
પછી પૂર્વાહિમુખે બેસી જનોધ સવ્ય (ડાબે ખભે) કરી,
દશ ગાયત્રીમંત્રના જપવડે અભયજ્ઞ ન કર્યો હોય તો કરવો. (એ
અભયજ્ઞ.)

બલિની સમજ.

પૂર્વ.

તેપછી જનોધને કુંડય કરી,
મનુષ્ય તીર્થથી એટલે જમણા હા
થની ટચલી આંગળીના મૂળ આ-
ગળના ભાગવડે, પહેલા બલિથી ઉ-
ત્તર દિશામાં ૐ હંત તે સનકા-
દિમનુષ્યેભ્યઃ । એ મંત્ર બોલીને
બલિ મૂકવો. (એ મનુષ્ય યજ્ઞ.)

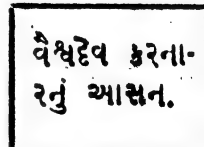
ઉત્તર.

દક્ષિણ.

પશ્ચિમ.

૩ ૧ ૨

તેપછી ગાય, કૂતરું અને કામડાને સારું ઘોડું બાજ કાઢી,

કુંડમાંની વિભુતિ પોતાના કપાળે ધારણ કરી, અગ્નિદેવને સ્વસ્થાને પધાર્યાની ભાવના કરી, નીચેપ્રમાણે બોલી જળ મૂકી કર્મ શ્રીધૃત્યરને અર્પણ કરવું.

अनेन श्रीवैश्वदेवाख्येन कर्मणा श्रीपरमेश्वरः प्रीयतां
न मम ॥

તેપછી કોઈ અતિથિ આવ્યો હોય તો તેને વિનયપૂર્વક ભોજન કરાવીને ગૃહસ્થે કુટુંબ સહિત ભોજન કરવું.

॥ इति वैश्वदेवप्रयोग ॥

॥ अथ भोजनविधि ॥

ભૂમિપર જળથી કરેલા ચોખંડા મંડળપર ભોજનપાત્રો રાખી. તેમાં ઘીસહિત અન્ન પિરસાયાપછી જમણા હાથમાં જળ લઈ, ગાયત્રીમંત્રવડે તે જળથી પીરસેલા અન્નનું સંપ્રોક્ષણ કરી, તે પરમાત્માને અર્પણ કરવું. પછી દીવસે સત્યં ત્વર્તેન પરિષિંચામિ એ મંત્રવડે તથા રાત્રિએ ઋતં ત્વા સત્યેન પરિષિંચામિ એ મંત્રવડે પાત્રની આસપાસ ફરતી જળધારા કરવી પછી ફરી પાત્રની સામી પાસ જમણેથી ડાબીબાજી જાય તેવી રીતે નાની જળધારા કરવી. પછી ત્રીચાળા ભાતના અથવા તે ન હોય તો પવિત્ર ખાંડના જમણીબાજીથી ડાબીબાજી જાય એમ ત્રણ બલ્લિ નીચેના ત્રણ મંત્રો બણીને મૂકવા:—

૧ લો:—ॐ भूपतये स्वाहा नमः ॥ ૨ જો:—ॐ भुव-

નપતયે સ્વાહા નમઃ ॥ ૩ જો:—ૐ ભૂતાનાં પતયે સ્વાહા નમઃ ॥

પછી જમણા હાથની હથેળીમાં જળ લઇ ૐ અમૃતોપસ્તરણમસિ સ્વાહા એ મંત્ર બોલી આચમન કરી, ડાબા હાથવડે બોજનપાત્રને સ્પર્શ કરી, મૌનપણે ૐ પ્રાણાય સ્વાહા, ૐ અપાનાય સ્વાહા, ૐ વ્યાનાય સ્વાહા, ૐ સમાનાય સ્વાહા, ૐ ઉદાનાય સ્વાહા એ પાંચ મંત્રો વડે, પ્રત્યેક મંત્રથી એક એક એમ પાંચ આહુતિઓ પ્રાણને ધીરાળા અથવા દૂધરાળા બાતની આપવી. પછી પાત્રપરથી ડાબો હાથ ઉપાડી લઇ તેને ઘોષ, તે હાથની અનામિકા આંગળીથી બન્ને નેત્રને સ્પર્શ કરવો. પછી રુચિપ્રમાણે જમવું.

જમી રહ્યા પછી શેષ અન્નમાંથી પાત્રની ડાબી પાસ એક ચિત્રાહુતિ દેવી. પછી જમણા હાથમાં પાણી લઇ ૐ અમૃતાપિધાનમસિ સ્વાહા એ મંત્રવડે અર્ધું પાણી પી જઇ, બાકીનું અર્ધું જ્યાં ચિત્રાહુતિ મૂકેલી છે તે ઠેકાણે પિતૃતીર્થની રીતે એટલે અંગૂઠા ને તર્જનીના મધ્યભાગથી રેડવું. પછી હાથ મુખ ઘોષ, કોમળા કરી, મુખ શુદ્ધ કરી બે આચમન લેવાં. તેપછી પાન-સોપારીઆદિ કાંઇપણ મુખવાસ લઇ વસ્ત્ર બદલવું.

॥ ગૌણસ્નાન ॥

આસ્નાનો જ્યારે રોગથી શરીર બહુ અશક્ત હોય ત્યારે જ કરવાનાં છે; પણ ટાઢના બચથી કે પ્રમાદથી મુખ્ય સ્નાનને બદલે તે કરીને ચક્ષાવવાનું નથી.

ૐ આપો હિ છાં એ મંત્રથી અંગને જળનું પ્રોક્ષણ કરવું તે મંત્રસ્નાન, દશ ગાયત્રીમંત્રથી જળને મંત્રો તેનાથી શરીરને પ્રોક્ષણ કરવું તે ગાયત્ર્યસ્નાન, શરીરના ભાગોને થોડી થોડી ભસ્મ લગાવવી તે આગ્નેયસ્નાન, વસ્ત્રને પલાળી તેનાવડે શરીરને હુંછવું તે કાપિલસ્નાન, મૃત્તિકાથી સ્નાન કરવું તે પાર્થિવસ્નાન અને આત્મચિંતન કરવું તે માનસસ્નાન કહેવાય છે. અશક્તસ્થિતિમાં આ સ્નાનો કરવાથી પણ સંધ્યા અને જપ કરી શકાય છે. દેવપૂજનાદિ થાય નહીં.

॥ સૂતકમાં સંધ્યા કરવાનો વિધિ ॥

સૂતકમાં પ્રાણાયામ મંત્રરહિત કરવા. ગાયત્રીમંત્ર સ્પષ્ટ બોલી અર્ધ આપવા. ઉપસ્થાન ન કરવું. દશ ગાયત્રીનો માનસ જપ કરવો.

॥ સાયંકાલ ॥

સાયાદ્વસમયે સાયંસંધ્યા કર્યાપછી આગળ બતાવ્યા પ્રમાણે સાયંહોમ કરવો. પછી પ્રથમ ધીનો દીવો થયો હોય તેની નીચેના મંત્રથી પ્રાર્થના કરવી.

દીપો જ્યોતિઃ પરબ્રહ્મ, દીપો જ્યોતિર્જનાર્દનઃ ।

દીપો હરતુ મે પાપં, સન્ધ્યાદીપ નમોઽસ્તુતે ॥ ૧ ॥

પછી રાત્રિએ ભોજન કરવું. તેપછી ધર્મનાં પુસ્તકો કિંવા પોતાને અગત્યના ગ્રંથોનું વાચન કરી નિર્શિત થઈ, ઇષ્ટદેવના સ્મરણ-ધ્યાનપૂર્વક નિદ્રા લેવી.

॥ યજ્ઞોપવીતધારણપ્રયોગ ॥

સૂતક તથા ગૃહણી સમાપ્તિએ અથવા ત્રૂટી જાય સારે કે મંદગીના પ્રસંગે અશુચિપાણું પ્રાપ્ત થયું હોય તેની નિવૃત્તિમાં, નીચે પ્રમાણે નવું જનોઇ પહેરવું.—

પ્રથમ આસનપર પૂર્વાભિમુખે બેસી, આયમન પ્રાણાયામ કરી નીચે પ્રમાણે સંકલ્પ કરવો:—

અત્રાઘ મહામાંગલ્યપદે અમુકમાસે અમુકપક્ષે અમુક-
તિથૌ અમુકવાસરે મમ શ્રૌતસ્માર્તકર્માનુષ્ઠાનસિદ્ધયર્થં નવી-
નયજ્ઞોપવીતધારણમહં કરિષ્યે ॥

પછી જનોઇને જળથી ધોઇ, કરસંપુટમાં રાખી તેનું દશ ગા-
યત્રીમંત્રથી અભિમંત્રણ કરવું. પછી બંને હાથનાં અંગૂઠાતર્જની
તથા કનિષ્ઠિકામધ્યમાની વચ્ચે જનોઇ રાખી, બન્ને હાથ ઉંચા કરી
સંધ્યાના ઉપસ્થાનમાં બતાવેલો ૐ તચ્ચશુર્વેઘઘિતં પુરસ્તાચ્છુક-
મુંચરત્ પદ્યે૦ એ મંત્ર પૂરો બોલી, તે જનોઇ શ્રીસૂર્યને દેખાડવું.
પછી નીચેના મંત્રો બોલવા:—

ૐ । યજ્ઞોપવીતં પરમં પવિત્રં, પ્રજાપતેર્યત્સહજં પુરસ્તાત્ ।

આયુષ્યમદ્રયં પ્રતિમુચ્ચ યુષ્મં, યજ્ઞોપવીતં બલમસ્તુ તેજઃ॥૧॥

ૐ । યજ્ઞોપવીતમસિ યજ્ઞસ્ય ત્વા યજ્ઞોપવીતેનોપનશ્ચામિ ॥

એ મંત્રો બોલી, બન્ને હાથ નીચા કરી, ડાબા ખભાપર ડાબા
હાથદ્વારા તે ધારણ કરવું. પછી આયમન લેવું. ગૃહસ્થ હોય તેણે
તેવીજ રીતે બીજું જનોઇ પહેરવું. (કેટલાક ઉપવસ્ર નિમિત્તે ત્રણ

પહેરે છે પણ ઉપવસ્ત્રનું કામ જનોઘથી સરતું નથી માટે અવશ્ય દ્વિજે ઉપવસ્ત્રરહિત કદાપિ રહેવું નહિ.) પછી આચમન લઈ દશ ગાયત્રીમંત્રનો જપ કરવો.

પછી નીચેનો મંત્ર બોલી, શિરોમાર્ગથી જૂનું ઉપવીત કાઢી નાંખવું.

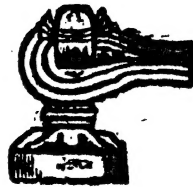
एतावद्दिनपर्यन्तं, ब्रह्मत्वं धारितं मया ।

जीर्णत्वाच्चत्परिस्रागो, गच्छ सूत्र यथासुखम् ॥

પછી કરેલો ગાયત્રીમંત્રનો જપ નીચે પ્રમાણે બોલી શ્રીસૂર્ય-ભગવાનને અર્પણ કરવો.

अनेन नवयज्ञोपवीतधारणार्थे कृतेन यथाशक्ति गाय-
त्रीजपकर्मणा श्रीसवितादेवता प्रीयतां न मम ॥

॥ इति यज्ञोपवीतधारणप्रयोग ॥

સૂચના.

જે દિગ્ને આલ્લિકપ્રકાશ પ્રમાણે કિંવા સંધ્યાતિ પ્રમાણે પોતાનું નિત્યકર્મ કરવાની શ્રદ્ધા તથા અનુ તેમને માટે આ લઘુનિત્યકર્મ નથી. તેમજ જે દિગ્ને કરવામાં તત્પર થયેલા હોય, ને તેના કરતાં આ સાધન દ્વારા વાથી ઝટ પાર આવી જશે એમ જાણી તે મૂડીને આ પ્ર કરવા ધારે તો તેમના માટે પણ આ નથી. પરંતુ જે દિગ્ને આ ને વર્તમાન પદ્ધતિ અનુસાર વિદ્યાભ્યાસ કરવામાં પોતાના સમયનો વિશેષ ઉપયોગ કરવો પડતો હોવાથી તેમને જોઇએ તેટલો સમય નિત્યકર્મ કરવા માટે મળતો નથી, તેથી તેઓ પોતાના આવશ્યક કર્તવ્યરૂપ સ્વધર્મ-કર્મથી વિમુખ રહેતાં ઉત્તરિના માર્ગમાં આ-મળ વધી શકતા નથી. તથા 'સંધ્યાહિનો ત્રિભિર્વિનૈઃ' દિગ્ને સંધ્યાવંદનવિના ત્રણ દિવસ રહેવાથી શરૂપર્ણ પામે છે. એ સમ-તિવચનાનુસાર જેતાં તો કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ ઉપનયનસંસ્કાર થયા પછીથી તે વિદ્યાભ્યાસ પૂરો થતામુધી સમયના અભાવે કર્મવિમુખ રહી પોતાનું યથાર્થ બ્રહ્મત્વ સંપાદન કરી શકતા નથી તેથી તેઓ થોડા સમયમાં પોતાનું નિત્યકર્મ કરી, બ્રહ્મત્વ જાગરી શકે અને તેથી દિ-વસે દિવસે સ્વધર્મશ્રદ્ધા વૃદ્ધિ પામતાં છેવટે તેઓને પોતાની આત્મો-ત્તરિનો માર્ગ શોધવાની ઇચ્છા પ્રકટે ને તેથી તેને પ્રાપ્ત કરી કૃતકૃલ માય એવા હેતુથી, તથા જે દિગ્ને રેલવે, તાર અને મેસીની અતિ બ્યવસાયી નોકરીમાં ગુન્થાયેલા છે કે જેમને નિત્યકર્મ કરવાની શ્રદ્ધા હતાં પણ જોઇએ તેટલો સમય ન મળવાથી કર્મવિમુખ રહી, પોતાની આત્મોત્તરિ સાધી શકતા નથી એઓને માટે આ સર્વ વેદોનાં દિગ્નેમ ઉપયોગી લઘુનિત્યકર્મ પ્રકટ કરવામાં આવ્યું છે.

લ. પ્રકટકર્તા.

પુસ્તકોનું વિજ્ઞાપન.

માકપનિષદો ૧૧૮-૧૧ મૂળ તથા તેનું વિવેચન, અને ૧૦૭
 નિષદોનો સાર. રૂ. ૬-૦-૦ વેદાંતદર્શન કાવ્યા પુંઠાવાળું. રૂ.
 ૫-૦-૦. પાકા પુંઠાવાળું. રૂ. ૩-૮-૦ પાતંજલયોગદર્શન કાવ્યા
 પુંઠાવાળું. રૂ. ૨-૦-૦ પાકા પુંઠાવાળું. રૂ. ૨-૮-૦ સદુપદેશ-
 દિવાકર પ્રથમ કિરણ. રૂ. ૦-૧૨-૦ સુબોધકલ્પજતા રૂ. ૦-૧૦-૦
 મનુષ્યમિત્ર. રૂ. ૦-૪-૬ ઉપદેશગ્રંથાવલિ, અંક ૧૧ થી ૨૫ સુધીનું
 ભેળું પુસ્તક. રૂ. ૦-૬-૦ ઉપદેશગ્રંથાવલિ, અંક ૧ થી ૧૦ સુધીનું
 ભેળું પુસ્તક. રૂ. ૦-૪-૦ સ્વાભાવિકધર્મ. રૂ. ૦-૪-૦ ભલડી
 વાણીનું સ્પષ્ટીકરણ. રૂ. ૦-૨-૬ શ્રીનાથસ્વરોચય. રૂ. ૦-૪-૦ શ્રી-
 પ્રણવવિસ્તારપદ. રૂ. ૦-૨-૬ શ્રીઅંતર્યામીના આદેશો સોનેરી નામ-
 વાળા કપડાનું પુઠું. રૂ. ૦-૧૦-૦ રેશ્મી પુંઠાવાળું. રૂ. ૦-૮-૦
 સદુપદેશદિવાકર દ્વિતીય કિરણ. રૂ. ૦-૧૨-૦ શ્રીયોગપ્રભાકર નવી
 આવૃત્તિ. રૂ. ૦-૨-૬ સરલાદીકાસહિત ભગવદ્ગીતા ત્રીજી આવૃત્તિ.
 રૂ. ૦-૭-૬ પ્રણવપદ ત્રીજી આવૃત્તિ. રૂ. ૦-૨-૦ પંચદશી. રૂ.
 ૪-૦-૦ કર્તવ્યબોધ. રૂ. ૦-૮-૦ સદુપદેશમાળા ભાગ પહેલો રૂ.
 ૦-૩-૬ રહસ્યદીપિકાદીકાવાળાં ભગવદ્ગીતા ત્રીજી આવૃત્તિ કપાય છે.
 ઉપરના ગ્રંથો નીચે લખેલે ઠેકાણેથી વિં પિં થી વા ચેક્રમ
 મૂલ્યથી મળી શકશે.

અમલસુધામેક, આનંદાશ્રમ.

બીજામા. કાઠિયાવાડ

